

T. Ako so pa prišli Slovenci še le v 6. stoletji, so ti novi naselniki kmali po svojem prihodu se soznanili s pravo vero in kerščansko cerkvijo. Prihajali so k njim verski poslanci v naslednjih stoletjih nekaj od laške nekaj od bavarske strani; frankovski in nemški učenci so si mnogo prizadévali, da bi zginilo med njimi neverstvo in malikovavstvo ter vstanovilo se kerščanstvo. Sredi devetega stoletja se je to med Slovenci ob Savi, Dravi in Donavi sploh doseglo. — Ker pa laški in nemški poslanci večidel niso uméli slovenskega jezika, so želeli Slovenci taci učencikov, kateri bi znali slovenski ter jim po domače razlagali svete resnice. In glej, po višjem sklepu prideta l. 863. blagovestnika, ss. Ciril in Metod, solunska brata iz Carigrada, ki sta najprej učila bulgarske, potem panonske in moravske Slovence, in kolikor toliko so pridobili po njih tudi noriški ali karantanski Slovenci. In

Bili so radostni Slovani,
Zaslišavši presladki glas:
Beseda materna naznani
Nebeških čudežev jim kras.

Šolsko blagó.

Kdo sedaj sadna drevesa trebi. Učitelj govori v šoli o sadjereji, in vpraša: »Kaj menite, ljubi moji, kdo sedaj drevesa naj lepše čedi?« Ker učenci ne vedó prav povedati in pravega uginiti, jim učitelj pové: Spomladi in celo poletje drevesa naj bolje čedijo — mili ptički. Nobeden in nobena reč goseneč bolj ne zatira in ne pokončá, kakor ptiči, ktere je že Bog za to namenil, ko jim je mergolinca za živež odločil. Otroci! varujte, da ne bote ljubim ptičkom na vrtu in kje drugej kaj zalega storili, oni so naši veliki dobrotniki, ker ne le, da nam prelepo prepevajo, nam tedaj še tudi trebijo drevje naj silniših požeruhov, škodljivih goseneč. Kjer je dovolj ptičev, ni tudi goseneč na drevji, in kjer ni goseneč na drevji, drevje lepo raste, cvetè, in nam prinaša stoterega dobička.

Iz slovnice. Sklon. Oče so bolni. Bolečine ubogega očeta so hude. Mati strežejo očetu. Zdravnik zdravi očeta. Vsi čujemo pri očetu. Z očetom bi vse zgubili. — Kolikrat se v teh stavkih spreminja beseda »oče«? Kdo je bolan? koga bolečine so hude? komu strežejo mati? koga zdravi zdravnik? pri kom čujemo? s kom bi vse zgubili? — Tiha voda je globoka. Vari se tihe vode! Ne zaupaj tihi vodi! Tiho vodo pusti! V tihi vodi so tomuni. S tiho vodo se ne šali! Kaj je globoko? česa se vari? čemu ne zaupaj? kaj pusti? kje so to-

muni? s čim se ne šali? — Sin našega soseda dela očetu veliko škodo na pašniku s svojo čedo. Kdo dela škodo? čegav sin? kaj dela sin? komu dela škodo? kje dela škodo? s čim dela škodo?

Samostalniki se v vsakem številu navadno šestkrat preminjajo. Ta spremena se imenuje sklon. Sklonov ja tedaj šest. . . *)

Narava in človek

v svoji pravi složnosti.

Spisal Žákov.

(Konec.)

Po glasu, ki ga imajo živali, jih tudi imenujemo, n. pr.: kukovico od „kuk-kuk“, pišče od „pi-pi“, vrano od „vra-vra“, kokljo od kok-kok“ i. t. d.

Tudi svoje občutke pové žival, in sicer tako, da neke svoje ude vlastito giblje in stavi, p., konj ušesa, mačka herbet, slon rivec, druge rep. Pes ga miga v radosti in zaupanji, mačka in njene sorodnice v jezi. Joče se tudi žival; psi, goved, konji se očivestno solzijo. Za smeh pa ne vejo; edina opica se nekaj smeja. Kjer konja serbí, pa se sam ne more čohati, grize drugega v tisti kraj. Sosed razumi to znamenje, in ga grize in čoha na tistem mestu. Opice imajo med sebo tako razumljiv jezik, kakor je nam naš. Bčele se tipavnic dotikajo, in tako dopovedujo, da je kak sovražnik v ulu; berž zašumi ves roj. Če se bčeli tipavnice odrežejo, zapusti roj, ker si brez njih ne more več pogovarjati in bi bila mutasta med drugimi. Bčelar Dujardin skrije daleč od ulnjaka v neko podertino skledico sladkorja. Ena bčela zaoha to sladčico, odleti in prižene koj dosto bčel sabo. To svedoči, da je bčela najdeni zaklad ovadila. Mravlje si govore po znamenji. Ako kdo vnažne nadleguje, zbežijo neke hitro za drugimi in jih z glavico v vrat butnejo; te storijo ravno to bližnjim, in berž pridervijo vse nad mravljišče silno serdite. Tudi s tipavnicami si dopovedujejo.

Včasih vejo živali skoro po našem kaj povedati; konj hërže veselja, če mu polagat prideš, ali se mu samcu tovariš vračajo. Lencev šterk je imel gospoda tako rad, da je vselej

*) Ta kosček je iz slovnice, ki jo spisujemo in pripravljamo za natis za male ljudske šole. Veselilo nas bo, če se kdo naših izurjenih učiteljev oglasi in nam o tej reči razodeva svoje dobre misli. Prosimo!